

uitwerkingen van de invorderingsstrategie in een latere fase. In de huidige opzet zou de invorderingsstrategie zonder deze bijlage aan de Tweede Kamer kunnen worden aangeboden.

In de bijlage bij deze nota vindt u de nieuwe versies van de invorderingsstrategieën.

3. Gezamenlijke betalingsregeling Belastingdienst en Toeslagen en Rijksincasso

In de kabinetsreactie op de POK is het volgende toegezegd: "Ondanks de ontvlechting van de Belastingdienst, blijft het mogelijk om betalingsregelingen voor belasting- en toeslagschulden te bundelen als de burger dat wil." U hebt beiden aangegeven dat het vanuit burgerperspectief en vanuit de gedachte van één Rijksoverheid wenselijk is dat betalingsregelingen voor belasting- en toeslagschulden kunnen worden gebundeld in één betalingsregeling. Gevraagd is om dit nader te onderzoeken.

!!

Belastingdienst en Toeslagen zien de voordelen voor de burger van een gezamenlijke regeling voor particulieren. Daarnaast kan een dergelijke betalingsregeling als opmaat dienen voor de aansluiting bij de Rijksincasso.

Uit een eerste analyse blijken (formeel) juridische en praktische knelpunten die vragen om nader onderzoek:

1. Verschillen in voorwaarden waaronder uitstel van betaling kan worden verleend.
2. De Belastingdienst en Toeslagen zijn verschillende bestuursorganen.
3. De rechtsbescherming tegen een uitstelbeschikking is verschillend geregeld.
4. Belastingenschulden zijn preferent en toeslagschulden concurrent.
5. Een gezamenlijke betalingsregeling vraagt om aanpassingen in de automatisering.

!! → oplosbaar!
!! → formule argument- oplosbaar door herbrengen besluite t van oplosbaar!
dat verschil zal blijf of is dat te synchroniseren?
ZSM. 2 planne

Voorts zal een gezamenlijke betalingsregeling met daarin belasting- en toeslagschulden wijzigingen vergen in de systemen van de Belastingdienst. Ook dit zal nader onderzocht moeten worden. U wordt voor het einde van het jaar geïnformeerd over de uitkomsten van dit nader onderzoek naar de mogelijkheden om tot een gezamenlijke betalingsregeling voor particulieren te komen.

Moet wel!!!

4. Planning

Interdepartementale afstemming

De departementen hebben gedurende het opstellen van de strategie op onderdelen meegedacht, maar hebben nog geen integrale versies ontvangen. Dit zal gebeuren voor het einde van de zomer, waarna eventuele reacties worden verwerkt. De strategie van Toeslagen moet in ieder geval nog ambtelijk worden afgestemd met de toeslagdepartementen SZW, BZK en VWS omdat het de uitvoering van hun regelingen betreft en de herijkte invorderingsstrategie (budgettaire) consequenties voor hen kan hebben.

Waarom
moet
er
meer
korte
planning!!
Wat
is
de
jaar
31/12 of 1/11 ???

ja, anders de
voorwaarde dat er
dan iets goeds ligt
in het najaar

Informereren Tweede Kamer

Uw eventuele feedback op deze nieuwe versie en die van de departementen wordt verwerkt tot een nieuwe, eventueel definitieve versie. Ook wanneer uw feedback en die van de departementen niet tot ingrijpende aanpassingen van de voorliggende concept-invoeringsstrategieën leidt, is de kans klein dat de definitieve strategieën op tijd zijn afgerond om aan de Tweede Kamer aangeboden te kunnen worden. Wij zijn van mening dat het belangrijk is om voldoende tijd te nemen voor afstemming met een ruime vertegenwoordiging van zowel interne als externe belanghebbenden, zodat de strategieën breed gedragen worden voordat ze naar de Kamer gaan. Om deze reden zijn wij van mening dat er onvoldoende tijd is om aan de toezegging van verzending in de zomer (vóór 21 september) te voldoen.

We adviseren u daarom om de Kamer proactief over deze vertraging te informeren. Dit zou kunnen met de stand-van-zakenbrief van staatssecretaris F&B die voorafgaand aan het commissiedebat Belastingdienst van 7 september 2022 wordt verzonden. Daarin kunt u aangeven dat u beiden verwacht de strategieën in het najaar aan de Kamer aan te bieden. Dit betekent ook dat de heroverweging van de Wet Stroomlijnen en de herijking van de Invorderingswet 1990 later aan de Kamer worden aangeboden.

Relatie met nota over structurele versoepelingen in het uitstelbeleid

U (staatssecretaris F&B) wordt in een afzonderlijke nota geïnformeerd over de voorgenomen structurele versoepelingen in het uitstelbeleid. Deze versoepelingen zijn in lijn met de uitgangspunten van de invorderingsstrategie van de Belastingdienst en worden ook beschreven in de strategie.

Wijziging rechtsbescherming uitstel en kwijtschelding

U (staatssecretaris F&B) heeft op 2 augustus 2022 een brief van de Raad voor de rechtspraak (hierna: de Rechtspraak) ontvangen over de inwerkingtreding van het onderdeel 'rechtsbescherming bij beslissingen over het uitstel van betaling en kwijtschelding van belastingschulden'. Een onderdeel van de Wet Stroomlijnen uit de Fiscale Vereenvoudigingswet 2017. In deze brief gaat de Rechtspraak in op de herberekening van de werklastgevolgen van dit onderdeel. Uit de herberekening is gebleken dat de Rechtspraak grote gevolgen verwacht. De Rechtspraak heeft op dit moment onvoldoende capaciteit om deze zaken te behandelen. Dit kan resulteren in een olopende werkvoorraad en langere doorlooptijden. De Rechtspraak heeft derhalve verzocht om met Financiën en medewerkers van ministerie van J&V in gesprek te gaan over mogelijke oplossingen.

Hierbij informeren wij u dat wij reeds in gesprek waren met de Rechtspraak en wij hun geïnformeerd hebben wie zij kunnen uitnodigen voor het gevraagde gesprek.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

- Overzicht voortgang toezeggingen t.a.v. de invordering
- Invorderingsstrategie Belastingdienst

- Invorderingsstrategie Toeslagen

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESPREKING

Aan

De staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

TER INFORMATIE

Aan

De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Belastingdienst *
Concerndirectie Uitvoerings-
en Handhavingsbeleid

Persoonsgegevens

nota

Voortgang invorderingsstrategie Belastingdienst - reactie op opmerkingen staatssecretaris

Datum
2 september 2022

Notanummer
2022-0000218348

Bijlagen
1. Nota DGBD-212014
2. Invorderingsstrategie Belastingdienst - track changes
3. Invorderingsstrategie Toeslagen - track changes

Aanleiding

Op 29 augustus hebben wij u een nota gestuurd over de voortgang van de invorderingsstrategieën van de Belastingdienst en Toeslagen (zie bijlage 1). U heeft hierbij verzocht om een versie met revisies. Deze treft u bij deze nota aan.

Kernpunten

- Bij de nota van 29 augustus (zie bijlage 1) waren de laatste versies van de invorderingsstrategieën bijgevoegd, waarin de opmerkingen zijn verwerkt die u ons heeft meegegeven in de overleggen d.d. 11 en 12 juli 2022.
- || • U heeft op 30 augustus 2022 een aantal vragen en opmerkingen teruggegeven naar aanleiding van genoemde nota.
- || • Uw secretariaat zal zo spoedig mogelijk een overleg plannen en dan gaan we graag nader in op uw vragen en opmerkingen.
- Daarnaast heeft u gevraagd om een track changes-versie van de invorderingsstrategie. Deze is bijgevoegd, voor zowel Belastingdienst als Toeslagen.
- || • Waarschijnlijk wordt er op dinsdag 6 september een bespreking ingepland met u (stas FB).

Bespreekpunten

Zie nota d.d. 29 augustus 2022.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

06.09.22

Akkoord

Dank.

Hee

P.S.
gemaakte afspraken
inmiddels uitvoeren
in nieuwe planning
en nieuwe afspraken
maken na de
voortgang.

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Belastingdienst
Concerndirectie
Uitvoerings- en
Handhavingsbeleid

Persoonsgegevens

nota

Planning invorderingsstrategie

Datum
14 september 2022

Notanummer
2022-0000235070

- Bijlagen
1. Planning
  2. 214014a Stas
Invorderingsstrategie
  3. 218348a Stas
Track Changes
Invorderingsstrategie

Aanleiding

Op 29 augustus 2022 heeft u een nota (zie bijlage 2) ontvangen over de voortgang van de invorderingsstrategieën van de Belastingdienst en Toeslagen. Als bijlage waren de laatste versies van deze strategieën bijgevoegd, waarin wij de opmerkingen hebben verwerkt die u ons heeft meegegeven in onze overleggen d.d. 11 en 12 juli 2022. Deze is toegevoegd in bijlage 3. Op 5 september 2022 hebben wij naar aanleiding van deze nota een gesprek met u (staatssecretaris F&B) gevoerd. U heeft in dit gesprek gevraagd om een concrete planning vanaf heden tot en met implementatie van de invorderingsstrategieën. U vindt deze planning als bijlage bij deze nota (zie bijlage 1).

29.09.22

Bespreekpunt

Wij gaan graag verder met u in gesprek over beide invorderingsstrategieën en de planning. Hierover wordt zo spoedig mogelijk een gesprek met u beiden ingepland.

prima!

Toelichting

In de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) zijn drie toezeggingen op het gebied van de invordering gedaan. Het gaat hierbij om de toezeggingen dat:

- 1) Het stroomlijnen van de invorderingsregelgeving voor belastingen en toeslagen verder wordt opgeschort en onderzocht wordt of elementen uit de wet eventueel in aangepaste vorm in werking kunnen treden;
- 2) De Invorderingswet 1990 (IW 1990) zal worden aangepast om ervoor te zorgen dat er voldoende ruimte is om rekening te houden met de omstandigheden van mensen;
- 3) De invorderingsstrategie tegen het licht zal worden gehouden, in het bijzonder voor mensen die langdurig te maken hebben met hoge schulden.

game
me
Complexe
duidelijke
planning!!!

De drie trajecten hangen nauw samen. De keuzes die worden gemaakt in de invorderingsstrategieën en de daaropvolgende uitwerking in concrete maatregelen zullen aanpassingen vragen van beleid. Op het moment dat bij uitwerking van de invorderingsstrategieën blijkt dat dit voor de invoering van de maatregelen gevolge heeft voor de wetgeving, zal een wetstraject worden opgestart door DGFZ. Hierbij kan gekozen worden tussen een zelfstandig wetsvoorstel en

wetswijzigingen die meelopen met een verzameltraject zoals het Belastingplan of de Fiscale Verzamelwet. Deze keuze is afhankelijk van de totale hoeveelheid wetswijzigingen die nodig is.

De heroverweging van de Wet Stroomlijnen is afhankelijk van de definitieve versies van de herijkte invorderingsstrategieën. Nadat de strategieën zijn afgerond kan de heroverweging van de Wet Stroomlijnen worden gefinaliseerd. Samen met de heroverweging van de Wet Stroomlijnen zullen de uitkomsten van de herijking van de Invorderingswet 1990 naar de Kamer worden gestuurd. Voorafgaand aan deze verzending zullen wij u hierover bijpraten.

Hieronder vindt u een tijdspad voor een regulier wettraject wat gebruikt is als input voor de planning voor het wettraject heroverweging Stroomlijnen.

Handeling	Doorlooptijd
Ambtelijke voorbereiding (schrijven, afstemmen, kwaliteitstoets)	2 maanden
Uitvoeringstoets, adviezen adviesorganen zoals de Autoriteit Persoonsgegevens en de Raad voor de Rechtspraak, etc.	Minimaal 8 weken
Wetgevingstoets J&V	Minimaal 2 weken
CWIZO, RWIZO, MR	4-6 weken
Advies Raad van State	Maximaal 3 maanden
Verwerken advies Raad van State en Nader Rapport	2 weken
Parlementaire behandeling (indicatief, gebaseerd op reguliere behandeling zoals bij Fiscale verzamelwet 2022, door TK en EK)	10 maanden
Schatting doorlooptijd	18 à 19 maanden

In bijlage 1 vindt u een concrete planning voor de invorderingsstrategieën; vanaf heden tot aan de implementatie van de concrete maatregelen die uit de strategie volgen. Het spoedig afronden van deze strategieën is mede van belang omdat de uitkomsten van de heroverweging van de Wet Stroomlijnen en de herijking van de Invorderingswet 1990, pas met de Kamer kunnen worden gedeeld, nadat ook de invorderingsstrategieën zijn afgerond.

Op korte termijn zijn de hoofdlijnen van deze planning als volgt (verkorte weergave):

Nog in te plannen, afhankelijk agenda's staatssecretarissen	<ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijk gesprek staatssecretarissen • Verdiepend gesprek staatssecretaris FB • Verwerken feedback op strategieën en uniformeren strategieën Belastingdienst en Toeslagen
t/m 31 oktober 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen intern/interdepartementaal • Gezamenlijk gesprek stassen
31 oktober 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Verzending strategieën aan Tweede Kamer
november 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Gesprek met de Tweede Kamer (vorm ntb)
november 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Gesprek over gezamenlijke betalingsregeling op basis van verdiepende nota

De langere termijn ziet er als volgt uit (verkorte weergave):

December 2022 t/m maart 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerken strategie naar pakket met concrete maatregelen
Januari 2023	<ul style="list-style-type: none"> • SvZ-brief Tweede Kamer
April 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemming intern, interdepartementaal en extern • Pakket concrete maatregelen naar Tweede Kamer
Mei 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Gesprek met Tweede Kamer over voorgestelde maatregelen en prioritering hiervan
Mei t/m juni 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerken voorgestelde maatregelen en prioritering
Juli t/m oktober 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsaanpassingen
Juli t/m oktober 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Ambtelijke voorbereiding wetgeving
November 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Wetgevingstoets J&V
November 2023 t/m februari 2024	<ul style="list-style-type: none"> • Internetconsultatie wetgeving, Uitvoeringstoets, adviezen adviesorganen zoals de Autoriteit Persoonsgegevens en de Raad voor de Rechtspraak, etc,
maart 2024 t/m mei 2024	<ul style="list-style-type: none"> • CWIZO, RWIZO, MR.
mei 2024 t/m september 2024	<ul style="list-style-type: none"> • Advies Raad van State + verwerking
september 2024 t/m juni 2025	<ul style="list-style-type: none"> • Parlementaire behandeling (indicatief, gebaseerd op reguliere behandeling zoals bij Fiscale verzamelwet 2022, door TK en EK, kan in overleg mogelijk sneller)
Vanaf 2024	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvang implementatie concrete maatregelen, startend met prioritaire en/of snel te realiseren maatregelen. Omdat beleid eerder zal zijn uitgewerkt dan wetgeving, zal gestart worden met de implementatie daarvan.

Aandachtspunten bij planning

Er is een samenstel van afhankelijkheden die invloed kan hebben op de planning, waardoor het een uitdaging kan zijn om deze te halen.

M

- Een belangrijke daarvan is het brede veld van afstemming. Wanneer er meer of structurelere feedback ontvangen wordt, kan dit zorgen voor vertraging (dit is in het verleden het geval geweest). Er is bijvoorbeeld weinig ruimte voor interdepartementale afstemming.
- Ook geldt een onderlinge afhankelijkheid tussen Belastingdienst en Toeslagen, omdat er vooralsnog voor is gekozen om de strategieën gezamenlijk te verzenden aan de Tweede Kamer. Toeslagen heeft aangegeven dat deze planning voor hen krap is. Toeslagen heeft in meerdere mate dan de Belastingdienst ook te maken met meerdere opdrachtgevers en stakeholders, wat het risico groter maakt dat er vertraging wordt opgelopen gedurende deze afstemming. Wanneer het voor Toeslagen niet haalbaar is om de strategie aan de Tweede Kamer te sturen, is dit voor de Belastingdienst ook niet wenselijk. Er wordt immers dan slechts half tegemoet gekomen aan de toezegging dat de invorderingsstrategie wordt herijkt.
- Implementatie van maatregelen gaat pas starten als blijkt dat deze uitgevoerd kunnen worden aan de hand van uitvoeringstoetsen. Ook de wijze van implementatie is afhankelijk van deze uitvoeringstoetsen. Daarnaast is de eventuele aanvang van implementatie in 2024 sterk afhankelijk van o.a. portfoliokeuzes.
- Mitigerende maatregelen zijn het tijdig betrekken van de uitvoering, IV en het team uitvoeringstoetsen, zodat hier zo min mogelijk verrassingen ontstaan die van invloed kunnen zijn op de planning.
- Daarnaast zal niet gewacht worden tot alle maatregelen ingevoerd kunnen worden.
- Er zal gestart worden met implementatie van snel en eenvoudig te realiseren maatregelen, waarvoor bijvoorbeeld weinig IV-capaciteit benodigd is.
- Naar verwachting kunnen beleidsaanpassingen eerder worden gerealiseerd en daarmee geïmplementeerd dan maatregelen die wetsaanpassingen vragen.

Communicatie

Niet van toepassing

Politiek/bestuurlijke context

In de stand-van-zakenbrief aan de TK (d.d. 2 september 2022) heeft u de Kamer geïnformeerd over dat de invorderingsstrategieën van de Belastingdienst en Toeslagen gezamenlijk in het najaar aan de Kamer zullen worden aangeboden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

HEDEN

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DG Belastingdienst

Persoonsgegevens

nota

Herijking van de Invorderingswet 1990 en procesupdate enkele toezeggingen

Datum

17 oktober 2022

Notanummer

2022-0000258674

Bijlagen

1. Kamerbrief

Aanleiding

Het kabinet heeft in de reactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) drie toezeggingen gedaan op het gebied van de invordering. Er is onder andere een onderzoek toegezegd naar de vraag of de Invorderingswet 1990 (IW 1990) voldoende ruimte voor maatwerk biedt. Dit onderzoek is afgerond. In deze nota informeren wij u over de uitkomsten en adviseren wij u de Tweede Kamer hierover te informeren zoals toegezegd in het commissiedebat Belastingdienst. Daarnaast adviseren wij om de Tweede Kamer gelijktijdig een procesupdate te geven van de twee andere toezeggingen op het gebied van de invordering, namelijk de herijking van de invorderingsstrategieën voor toeslagen en belastingen en de Wet Stroomlijnen.

20.10.22

Beslispunten

Beslispunt 1: Gaat u akkoord met het schriftelijk informeren van de Kamer over:

Akkoord

- De herijking van de IW 1990, u doet hiermee een van de toezeggingen uit de reactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' POK gestand;
- Een procesupdate van de invorderingsstrategieën van Toeslagen en de Belastingdienst, waar een gebundelde betalingsregeling deel van uitmaakt. Ook lichten wij recente versoepelingen van het uitstelbeleid voor ondernemers toe, die vooruitlopen op en in lijn zijn met de invorderingsstrategie van de Belastingdienst;
- Een procesupdate van de heroverweging van de Wet Stroomlijnen, waaronder de ontwikkelingen ten aanzien van de rechtsbescherming bij uitstel van betaling en kwijtschelding van belastingschulden en het lopende onderzoek, samen met de Raad voor de Rechtspraak, naar het moment waarop en de voorwaarden waaronder deze wijziging in werking kan treden.

Als u hiermee akkoord bent, verzoeken wij u beiden de Kamerbrief die in bijlage 1 is opgenomen te ondertekenen.

Akkoord

Beslispunt 2: Gaat u akkoord met het verzenden van de invorderingsstrategieën van de Belastingdienst en Toeslagen in november? te weten: na verzending van de Kamerbrief over de herijking van de IW 1990 en na het gesprek op 4

november met u beiden? Dit betekent dat de strategieën een maand later dan de oorspronkelijke planning naar de Tweede Kamer worden verzonden, zonder daarbij overigens toezeggingen aan de Tweede Kamer te schenden.

Beslispunt 3: Gaat u akkoord met het openbaar maken van voorliggende beslisnota?

||
Akkoord

Kernpunten

- Wij adviseren u uiterlijk 21 oktober, voorafgaand aan het herfstreces, bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer te verzenden, waarin de Kamer wordt geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek naar de herijking van de IW 1990.
- In bijgevoegde Kamerbrief komen ook enkele samenhangende invorderingsstrategieën - op onderdelen meer inhoudelijk - aan de orde, namelijk:
  - een procesupdate van de herijking van de invorderingsstrategieën waaronder het onderzoek naar een gebundelde betalingsregeling voor belasting- en toeslagschulden waarover de Tweede Kamer in april 2023 wordt geïnformeerd
  - de recentelijk ingevoerde aanpassingen van het uitstelbeleid voor ondernemers; en
  - een procesupdate van de heroverweging van de Wet Stroomlijnen, inclusief de wijziging van de rechtsbescherming bij uitstel van betaling en kwijtschelding belastingschulden.
- Het blijkt niet haalbaar om de invorderingsstrategieën van de Belastingdienst en Toeslagen (gezamenlijk of één van beide) eind oktober naar de Kamer te sturen.
- Op dit moment vindt namelijk nog inhoudelijke afstemming plaats over de strategie van Toeslagen met Stas T&D. Ook vindt nog interdepartementale afstemming plaats.
- Wij zijn van oordeel dat de strategieën van Toeslagen en de Belastingdienst in samenhang moeten worden beoordeeld en dat een gezamenlijk weegmoment met u beiden noodzakelijk is voordat verzending van de strategieën aan de Tweede Kamer kan plaatsvinden.
- Het reeds geplande gesprek met u beiden op 4 november a.s. is hiervoor de eerste gelegenheid.
- In de stand-van-zakenbrief Belastingdienst die voorafgaand aan het commissiedebat van 7 september is verstuurd, is aangekondigd dat de herijking van de invorderingsstrategie vertraagd was en dat deze alsnog in het najaar zal worden aangeboden.
- In het CD Belastingdienst van 7 september 2022 heeft Stas F&B gezegd dat het er naar uitziet dat hij en Stas TD in oktober bij de Kamer terugkomen op de herijking van de invorderingsstrategie.
- Het is de verwachting dat het afstemmingsproces rondom de herijking van de invorderingsstrategieën medio november is afgerond en dat de strategieën in november naar de Kamer kunnen worden gestuurd.
- Deze toezegging van 7 september kan ruim geïnterpreteerd worden en ziet ook op de overige toezeggingen in de kabinetsreactie op de POK, waaronder de herijking van de IW 1990. Door verzending van de Kamerbrief (beslispunt 1) doet u, naast de toezegging uit de kabinetsreactie, ons inziens ook de toezegging van 7 september gestand.

Toelichting

Herijking IW 1990

- Het onderzoek waarin de IW 1990 is herijkt is afgerond. Bij deze herijking is onderzocht of bepalingen van de wet voldoende ruimte bieden om maatwerk te kunnen leveren. Met andere woorden: biedt de wet (voldoende) ruimte aan de Belastingdienst om aan te sluiten bij de omstandigheden van mensen.
- De invulling van de wettelijke ruimte door de Belastingdienst is een ander vraagstuk. Deze keuzes zijn immers mede afhankelijk van de mogelijkheden binnen de uitvoering. Dit komt terug in de herijking van de invorderingsstrategieën.
- Uit het onderzoek volgt dat één artikel uit de IW 1990 onvoldoende ruimte biedt om maatwerk te kunnen leveren en aan te sluiten bij de omstandigheden van mensen. Het gaat hierbij om het artikel waarmee de bekendmaking van de belastingaanslag aan de schuldenaar wordt geregeld. Door de redactie van deze wettelijke bepaling ontstaan er in de praktijk mogelijk ongewenste situaties. Zo kunnen er ingrijpende gevolgen zijn voor de schuldenaar die vergeten is om een adreswijziging door te geven. Het toevoegen van een alternatieve wijze van bekendmaking zou passend zijn om burgers, waarvan het adres onbekend is, in kennis te stellen van hun betalingsverplichting.
- Op welke wijze het beste invulling kan worden gegeven aan een alternatieve wijze van bekendmaking vergt nader onderzoek, dit wordt momenteel opgezet. De verwachting is dat u de Kamer in april 2023 over de oplossing kunt informeren, deze planning is opgenomen in bijgevoegde Kamerbrief.

Herijking invorderingsstrategieën van Toeslagen en de Belastingdienst

- In de Kamerbrief wordt uw ambitie om deze strategieën in het najaar naar de Kamer te sturen herhaald, waarbij expliciet wordt aangegeven dat wij streven de strategieën in november naar de Kamer te sturen.
- Het uitstelbeleid voor ondernemers is per 1 oktober jl. aangepast. Vanaf nu is er beleidsmatig ruimte om een betalingsregeling aan compliante ondernemers te verlenen zonder dat de ondernemer volledige zekerheid voor de schuld moet verstrekken.
- Er wordt momenteel onderzoek gedaan naar de gebundelde betalingsregeling. We verwachten dat de Kamer hierover in april 2023 nader kan worden geïnformeerd.
- Bij verzending aan de Kamer zal ook het belang van de uitvoeringstoets benoemd worden. Omdat de strategieën op dit moment op hoofdlijnen zijn beschreven, is er nog geen gedetailleerd inzicht te geven in de budgettaire en uitvoeringsconsequenties van de beschreven ambities.
- Vast staat wel dat in de meeste gevallen IV-capaciteit nodig is, wat naar verwachting een snelle realisatie in de weg zal staan. Na het vaststellen van de invorderingsstrategieën moeten er implementatieplannen worden opgesteld met gedetailleerde uitwerkingen van de verschillende beoogde maatregelen.
- Op die uitwerking moeten uitvoeringstoetsen plaatsvinden, zullen de financiële consequenties moeten worden geraamd en moeten de consequenties voor wet- en regelgeving worden ingeschat. In die fase kunnen wij u concreter informeren over de implicaties.

De heroverweging van de Wet Stroomlijnen

- Deze heroverweging vindt vanwege de samenhang gelijktijdig plaats met het uitwerken van de herijkte invorderingsstrategieën, waarvan ook een onderzoek naar een gebundelde betalingsregeling deel uitmaakt.
- Dit omdat de keuzes die gemaakt worden bij de uitwerking van de invorderingsstrategieën en de gebundelde betalingsregeling (mede)bepalend zijn voor de keuzes bij de heroverweging van de Wet Stroomlijnen. In de Kamerbrief wordt de Kamer hierover geïnformeerd. U
- geeft in deze brief aan te verwachten de heroverweging van de Wet Stroomlijnen binnen drie maanden na de uitwerking van het pakket concrete maatregelen van de herijking van de invorderingsstrategieën en de gebundelde betalingsregeling aan de Kamer toe te sturen.
- Onderdeel van de Wet Stroomlijnen betreft de verbetering en modernisering van de rechtsbescherming.
- Dit houdt kort gezegd in dat de fiscale rechter bevoegd wordt ten aanzien van geschillen over uitstel en kwijtschelding van belastingschulden. Momenteel onderzoeken wij wanneer dit onderdeel van de wet in werking kan treden voor belastingschulden.
- Zowel de Belastingdienst als de Raad voor de Rechtspraak verwachten een aanzienlijke toename van het werk. Deze toename in combinatie met een krappe arbeidsmarkt leidt tot diverse risico's.
- In de Kamerbrief geeft u aan dat onderzocht wordt op welk moment en onder welke voorwaarden de wijziging in werking kan treden. U wordt hierover nog separaat geïnformeerd.

Planning invorderingsstrategie

- In de nota planning invorderingsstrategie (notanummer 2022-0000235070, dagtekening 14 september 2022) is opgenomen dat de invorderingsstrategieën van de Belastingdienst en Toeslagen op 31 oktober naar de Tweede Kamer worden verzonden. Hierbij is aangegeven dat er een samenstel van afhankelijkheden is die invloed kan hebben op de planning waaronder het brede veld van afstemming die met name bij Toeslagen voor vertraging kan zorgen.
- Vanwege de grote mate van samenhang tussen de strategieën van de Belastingdienst en Toeslagen is het niet opportuun en ook niet wenselijk om de strategieën los van elkaar naar de Kamer te sturen.
- De invorderings-strategie van Toeslagen moet nog inhoudelijk met Stas T&D en met de toeslagendepartementen worden besproken. Daarnaast moeten de strategieën van de Belastingdienst en Toeslagen ook in samenhang worden beoordeeld en gewogen alvorens deze naar de Tweede Kamer te sturen.
- Op 4 november is een gezamenlijk overleg met u beiden gepland om dit gesprek te voeren.
- Het later verzenden van de strategieën aan de Kamer heeft tot gevolg dat u de strategie later kunt bespreken met de Kamer (december i.p.v. november). De rest van de planning blijft vooralsnog ongewijzigd. Concreet betekent dit het volgende:

Fase 1:	
December 2022	Bespreken invorderingsstrategieën (en prioritering ervan) met Tweede Kamer
Fase 2:	

December 2022 t/m maart 2023	Pakket met concrete maatregelen ter uitwerking van de strategieën
Fase 3:	
April 2023	Pakket concrete maatregelen naar Tweede Kamer
Mei 2023	Gesprek met Tweede Kamer over voorgestelde maatregelen en prioritering hiervan
Fase 4:	
Juli t/m oktober 2023	Beleidsaanpassingen
September 2024 t/m juni 2025:	Vorbereiding en parlementaire behandeling wetswijzigingen
Fase 5:	
Vanaf januari 2024:	Implementatie concrete maatregelen

Communicatie
N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Door verzending van de Kamerbrief (beslispunt 1) doet u de drie toezeggingen uit de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' van de POK op het gebied van de invordering en ook uw toezegging (staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst) uit het commissiedebat Belastingdienst van 7 september 2022 (waarin u heeft aangegeven in oktober te Kamer te informeren) gestand.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESPREKING

HEDEN

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DG Belastingdienst

Persoonsgegevens

nota

Invorderingsstrategie Belastingdienst: voorbereiding t.b.v
gesprek op 4 november

Datum

27 oktober 2022

Notanummer

2022-0000265554

Bijlagen

1. Invorderingsstrategie Belastingdienst
2. Visie op de deurwaarderij 2025

Aanleiding

Op 4 november 10.15-10.45 is een gezamenlijk overleg gepland met u beiden voor de bespreking van de invorderingsstrategieën van de Belastingdienst en Toeslagen. U ontvangt deze nota en de invorderingsstrategie van de Belastingdienst ter voorbereiding op dit overleg. De invorderingsstrategie van Toeslagen heeft u beiden op 18 oktober ontvangen als bijlage bij nota 'beslispuntennota invorderingsstrategie Toeslagen' (notanummer 2022-241405).

Bespreekpunten

- Kunt u (staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst) zich vinden in de bijgevoegde invorderingsstrategie van de Belastingdienst, ook als deze in samenhang met de invorderingsstrategie van Toeslagen wordt beoordeeld?
- Kunt u zich beiden vinden in de richting van elkaars strategieën? Hierbij vragen wij u beiden expliciet aandacht voor de gemeenschappelijke elementen en de onderlinge verschillen (zie toelichting).
- Graag bespreken we de impact van de samenhang op de planning en verzending van de strategieën naar de Tweede Kamer.

04/11/22

Besproken
Verzorg. kont.

Kernpunten

- In de Kamerbrief van 2 september 2022 is toegezegd de (herijkte) invorderingsstrategie in het najaar naar de Kamer te sturen. Vlak voor het herfstreces heeft u een Kamerbrief 'Herijking van de Invorderingswet 1990 en procesupdate enkele toezeggingen' ontvangen, die op 31 oktober is verzonden aan de Tweede Kamer.
- In deze Kamerbrief is toegezegd de (herijkte) invorderingsstrategie in december 2022 naar de Kamer te sturen¹.
- Voorafgaand aan afronding en verzending is het wenselijk om de strategieën van de Belastingdienst en Toeslagen in samenhang te beoordelen.
- Daarna worden de strategieën, voorafgaand aan verzending, nogmaals gedeeld en afgestemd met de relevante beleidsdepartementen. Hoewel de andere departementen reeds periodiek op de hoogte zijn gehouden, kan deze laatste afstemming mogelijk nog leiden tot wijzigingen.
- De invorderingsstrategie van Toeslagen wordt op 3 november besproken met staatssecretaris Toeslagen en Douane. In dit gesprek wordt ook gesproken over de planning en haalbaarheid van de verzending aan de Tweede Kamer.

¹ Notanummer DGBD 2022-258674

Vers 11/11/11
 (1) duun
 - betelingsregeling
 Regt. schuld
 (8) kwijtschelding
 (14-11-11) - (12-11-11) kwijtschelding

(7) prefectie
 schulde
 toezeg

(12)
 positie
 andere
 herheers

- De uitkomsten van dit overleg zijn inbreng voor staatssecretaris Toeslagen en Douane voor het gezamenlijk overleg op 4 november.
- De strategieën van de Belastingdienst en Toeslagen hebben veel gemeenschappelijk elementen, maar ook enkele (inhoudelijke) verschillen die het gevolg zijn van de verschillen tussen het innen van belastingen en uitkeren van Toeslagen. Ook qua structuur zijn er verschillen.
  - De gemeenschappelijke elementen zijn:
    - o kaders en uitgangspunten,
    - o ambities ten aanzien van dienstverlening en communicatie,
    - o enkele concrete ambities ten aanzien van het invorderingsbeleid,
      - één betalingsregeling bij een samenloop van toeslag- en belastingenschulden,
      - proactief verlenen van uitstel en kwijtschelding.
  - De meest in het oog springende verschillen zijn:
    - o Het uitstelbeleid voor belastingenschulden is minder soepel dan het bestaande of het geamبيةerde uitstelbeleid van Toeslagen. Dit wordt gerechtvaardigd door het karakter van toeslagen en de doelgroep.
    - o Deze strategie van de Belastingdienst richt zich primair op (invordering bij) natuurlijke personen, zowel burgers als ondernemers. De karakteristieken van ondernemer, die zowel persoonlijke als zakelijk schulden heeft, noodzaken op onderdelen een minder soepel invorderingsbeleid, onder andere om de concurrentiepositie niet te verstoren. Voor de Belastingdienst betreft de groep (kleinere) ondernemers een grotere populatie dat dit is voor Toeslagen.
    - o Naast bovengenoemde inhoudelijke verschillen is ook de structuur, het ambitieniveau en de mate van gedetailleerdheid van beide strategieën zeer verschillend. De strategie van Toeslagen kent concretere ambities die gedetailleerder zijn uitgewerkt. Zo zijn de ambities van de Belastingdienst opgebouwd aan de hand van de uitgangspunten, terwijl de ambities van Toeslagen zijn opgebouwd aan de hand van processtappen ("uitstel van betaling", "kwijtschelding", "dwanginvordering", etc).
  - U heeft de invorderingsstrategie van de Belastingdienst op 29 augustus ontvangen. In de versie die u nu ontvangt zijn enkele inhoudelijke aanvullingen en/of wijzigingen toegevoegd, waaronder een nieuwe paragraaf 'maatschappelijke context' en 'meer maatwerk mogelijkheden', een toevoeging van de concrete verbetermogelijkheden in de samenvatting en een aanscherping en samenvatting van de doelstelling van de strategie in paragraaf 3.1. Daarnaast zijn er flinke redactionele en structuurwijzigingen doorgevoerd ten behoeve van een eenduidig taalgebruik.

(6) verjanig
 5 jaarte
 dwanginvordering

(5) dwanginvordering
 bedrag via
 dwang

(4) invorderings-
 actie
 voorafgaand
 met prope-
 fectie

Toelichting

Gemeenschappelijke elementen Algemene kaders

- De herijking van de invorderingsstrategie geeft nieuwe strategische kaders aan de Belastingdienst en Toeslagen bij het (terug)betalen en invorderen van belasting- en toeslagnschulden. De strategieën richten zich op natuurlijke personen. Dit kunnen zowel particulieren als (kleinere) ondernemers zijn (hierna: burgers).
- De invorderingsstrategie biedt kaders die richtinggevend zullen zijn bij het maken van keuzes in het invorderingsbeleid en -proces in de komende jaren. In beide strategieën staat het belang van de burger met een belasting- en/of

(1) Markt
 (2) tot aan
 betalingsregeling
 (3) bestaand-
 minimum
 Robuuster.

toeslagschuld centraal; als een individuele situatie daarom vraagt zouden er meer mogelijkheden moeten komen om bij te sturen in het (massale)invorderings-proces en maatwerkoplossingen te bieden.

- Daarnaast blijven ook het algemene belang, rechtsgelijkheid en rechtvaardigheid belangrijke kaders. Bij de totstandkoming van de invorderingsstrategieën is rekening gehouden met signalen en knelpunten die door medewerkers van Toeslagen en de Belastingdienst. In rondetafelgesprekken met externe stakeholders, waaronder de Nationale Ombudsman, zijn suggesties gedaan die zijn weerslag hebben gevonden in de strategie. Zo is bijvoorbeeld expliciet aandacht gevraagd voor de noodzaak van herwinnen van vertrouwen in de Belastingdienst.
- Onderdelen van de strategieën zijn een visie op schulden, een visie op de invordering en een visie op de deurwaarderij 2025. De herijking van de invorderingsstrategieën is niet bedoeld om het wiel opnieuw uit te vinden; beleid dat werkt, hoeft niet te worden aangepast. Desondanks wordt in beide strategieën vooruitgelopen op enkele concrete verbetermogelijkheden, zowel in proces als in beleid, die de komende maanden nader worden uitgewerkt en getoetst op onder meer uitvoerbaarheid en budgettaire consequenties.

Uitgangspunten

Gemeenschappelijke uitgangspunten voor de invorderingsstrategieën van Toeslagen en Belastingdienst zijn:

- een persoonsgerichte benadering
- stimuleren dat burgers uit zichzelf betalen;
- voorkomen van probleemschulden;
- beschermen van het bestaansminimum; en
- dwanginvorderingsmaatregelen als uiterst middel.

Ambities

- In lijn met bovengenoemde uitgangspunten zijn de ambities ten aanzien van dienstverlening en communicatie in beide strategieën gericht op het bieden van overzicht voor de burger, het verbeteren van de begrijpelijkheid, gebruik van verschillende communicatiekanalen, samenwerking met externe instanties ten behoeve van vroegsignalering, streven naar persoonlijk contact en waar dat nodig de burger in contact brengen met schuldhulpverlening.
- Concrete maatregelen die de Belastingdienst en Toeslagen daarbij onder meer op het oog hebben zijn bijvoorbeeld het aanbieden van een actueel en online schuldoverzicht, meer contactmomenten inbouwen, zodat burgers met urgente en complexe problematiek sneller kunnen worden geholpen.
- De uitgangspunten en de daarbij geformuleerde ambities leiden op enkele onderdelen tot heroverweging van concrete beleidsvoorschriften.
  - Ten eerste betreft dit de toegang tot één betalingsregeling bij een samenloop van belasting- en toeslag schulden. Zo'n gezamenlijke betalingsregeling is niet eenvoudig te realiseren vanwege grote wettelijke verschillen, met name ten aanzien van het bevoegde bestuursorgaan en de rechtsbescherming. Ook zijn er uitvoeringstechnische en communicatieve belemmeringen die zijn toegenomen als gevolg van de ontvlechting van Toeslagen uit de Belastingdienst. Het onderzoek naar de mogelijkheden van een gezamenlijke betalingsregeling loopt op dit moment. Voor het kerstreces informeren wij u nader over de stand van zaken.
  - Ten tweede betreft dit een meer proactieve benadering, onder meer bij het verlenen van uitstel en kwijtschelding. Dit betekent bijvoorbeeld dat een

burger een betalingsregeling of kwijtschelding toegekend kan krijgen zonder dat hij daartoe zelf een onderbouwd verzoek voor heeft hoeven te doen.

- Daarnaast streven de Belastingdienst en Toeslagen er naar om tot een eenduidige en proactieve berekening van de betalingscapaciteit te komen, die gebaseerd is op de systematiek van de beslagvrije voet. Hiermee wordt het bestaansminimum van de burger gewaarborgd zonder dat de burger zelf (alle) gegevens aan hoeft te leveren.
- Ook is er de ambitie om de burger meer regie te geven over zijn situatie door bij uitstel van betaling bijvoorbeeld alleen op verzoek te verrekenen, in plaats van automatisch of ongevraagd.
- Ten slotte is in beide strategieën een heroverweging van de bestaande systematiek voor het in rekening brengen van invorderingskosten en – rente voorzien, waarbij er meer evenwicht komt tussen de wenselijkheid van een betalingsprikkel enerzijds en proportionaliteit van de kosten anderzijds.
- Het streven van Toeslagen naar een preferente positie van schulden, zoals de Belastingdienst die al kent, brengt beide strategieën ook dicht bij elkaar. Toeslagen wenst ook een preferente positie van schulden te krijgen, omdat dit een positief gedragseffect kan hebben op gewone schuldeisers en een stimulans kan zijn voor deelname aan saneringsakkoorden. Ook kan dit de invoering van een gezamenlijke betalingsregeling voor belasting- en toeslagenschulden vereenvoudigen.

Inhoudelijke verschillen

De Belastingdienst en Toeslagen hebben afzonderlijke invorderingsstrategieën uitgewerkt, omdat de aard van de schulden en de aard van de doelgroepen op onderdelen een verschillende benadering rechtvaardigen. Dit heeft als resultaat dat de invorderingsstrategieën op onderdelen anders zijn uitgewerkt. De meest in het oog springende verschillen worden hieronder toegelicht.

Het uitstelbeleid

- Voor belastingen bevat de invorderingsstrategie geen/minder concrete voorstellen ten aanzien van uitstel van betaling. Om budgettaire redenen is er terughoudendheid ten aanzien van een (te) soepel uitstelbeleid. Terughoudendheid is ook gewenst, omdat er geen hard onderscheid is te maken tussen particulieren en ondernemers en voor zakelijke schulden een strikter beleid op zijn plaats is (zie ook hierna).
- Voor toeslagschulden is zowel het bestaande als het geambieerde uitstelbeleid soepeler te noemen dat het uitstelbeleid voor belastingenschulden. Zo is een betalingsregeling voor toeslagschulden laagdrempeliger ("standaardbetalingsregeling") en noemt de invorderingsstrategie van Toeslagen de mogelijkheden van een pauzeknop, een spijtoptantenregeling, een bijzondere betalingsregeling in geval van fraude en meer ruimte voor maatwerk. Deze ambitie heeft te maken met het karakter van toeslagen en de doelgroep.

De positie van ondernemers (natuurlijke personen)

- Voor belastingen geldt, anders dan voor Toeslagen, een principiële onderscheid tussen persoonlijke en zakelijke belastingenschulden. Omdat de strategie van de Belastingdienst zich primair richt op (invordering bij) natuurlijke personen, zowel burgers als ondernemers, wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met de

positie van de ondernemer en de verschillen tussen persoonlijke en zakelijke belastingen.

- Complicerend hierbij is dat natuurlijke personen zijnde ondernemers ook kenmerken vertonen van particulieren en specifieke eigen kenmerken hebben. Zo zijn zij met hun privévermogen aansprakelijk voor persoonlijke én zakelijke (belasting)schulden, is het recht op bescherming van het bestaansminimum ook voor hen van belang, en zal het inkomen vaker fluctueren dan bij iemand in loondienst. Tegelijkertijd treden zij in concurrentie en moeten zij op dezelfde manier worden behandeld als de concurrentie (gelijk speelveld).
- De loon- en omzetbelasting zijn voorbeelden van zakelijke belastingen waarbij de ondernemer, die deze afdraagt, slechts als tussenpersoon fungeert. Terwijl de inkomstenbelasting en motorrijtuigenbelasting weer geheel of gedeeltelijk los kunnen staan van de onderneming.
- In de invorderingsstrategie van de Belastingdienst is de natuurlijke persoon zijnde een ondernemer daarom als aparte doelgroep met eigen belangen en noden benoemd.

Dilemma's bij de uitwerking van de strategie in concrete maatregelen

De uitwerking van de invorderingsstrategie zal op onderdelen niet gemakkelijk zijn. Grote uitdagingen en dilemma's die op voorhand kunnen worden benoemd zijn:

- De ambitie om maatwerk te leveren versus de massaliteit, starheid van geautomatiseerde processen en beperkte capaciteit.
- De wens om de burger meer regie te geven enerzijds versus de realiteit van een 'beperkt doenvermogen' bij een deel van die groep anderzijds.
- De ambitie om ook bij kleinere ondernemers (die vaak niet wezenlijk verschillen van particulieren) coulant te betrachten versus het risico op concurrentievervalsing anderzijds.

Wijzigingen invorderingsstrategie t.o.v. versie van 29 augustus

Deze versie van de invorderingsstrategie is gewijzigd ten opzichte van de vorige versie die u op 29 augustus hebt ontvangen als bijlage bij nota DGBD-212014. Er zijn flinke redactionele wijzigingen aangebracht ten behoeve van een eenduidig taalgebruik. Ook is de structuur van de strategie aangepast, wat de leesbaarheid van de strategie ten goede komt. Naast deze (niet-inhoudelijke) wijzigingen zijn de volgende inhoudelijke aanvullingen en wijzigingen toegevoegd.

- Nieuw is een paragraaf met 'maatschappelijke context'
- Nieuw is een paragraaf 'meer maatwerkmogelijkheden'
- In de samenvatting zijn concrete verbetermogelijkheden toegevoegd
- In paragraaf 3.1 zijn de doelstelling van de strategie aangescherpt en samengevat.

Planning

Het verzenden van de strategieën aan de Kamer in december heeft tot gevolg dat u de strategie later kunt bespreken met de Kamer (januari i.p.v. november). Gezien de ambities uit de strategie is het wenselijk om in de planning rekening te houden met verzending van een tweede pakket concrete maatregelen naar de Tweede Kamer in juni 2023.

Fase 1:	
Januari 2022	Bespreken invorderingsstrategieën (en prioritering ervan) met Tweede Kamer
Fase 2:	
December 2022 t/m maart 2023	Pakket met concrete maatregelen ter uitwerking van de strategieën
Fase 3:	
April 2023	Eerste pakket concrete maatregelen naar Tweede Kamer
Mei 2023	Gesprek met Tweede Kamer over voorgestelde maatregelen en prioritering hiervan
Juni 2023	Eventueel: tweede pakket concrete maatregelen naar de Tweede Kamer
Fase 4:	
Juli t/m oktober 2023	Beleidsaanpassingen
September 2024 t/m juni 2025:	Vorbereiding en parlementaire behandeling wetswijzigingen
Fase 5:	
Vanaf januari 2024:	Implementatie concrete maatregelen

Communicatie
n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

De opdracht voor herijking van de invorderingsstrategie volgt uit de kabinetsreactie op het rapport van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag van 15 januari 2021, waarin is toegezegd om de invorderingsstrategie tegen het licht te houden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.